

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁR:

Helyben:		Vidékre:	
Félévre	3 frt — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	1 „ 50 „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat Kádas-utca felől.

A Debreczeni Ujság

az összes debreceni lapok között

a legtöbb példányban

jelenik meg.

A hivatás áldozata.

— okt. 27.

Áll egy szomorú valóság, — hogy a monarchiánkat és ezzel Európát pestis veszély fenyegeti. Egy percig sem kételkedünk abban hogy az eminens veszélylyel szemben az osztrák kormányzat nem marad meg lethargikus álmában, hanem minden lehető meg fog tenni és lokalizálni fogja a bajt. Tekintve az egészségügy mai stádiumát, hisszük és reméljük, hogy ez sikerülni fog. Ez azonban ma — fájdalom — csak remény.

De feltéve, hogy elvonul már a veszély a fejünk felől, minden pietásunk dacára Müller dr. személye és eljárása iránt, ismételtén azon kérdés foglalkoztat bennünket, hogy a pestis kísérletezés Bécs

város közepében nem volt-e örült-ség?

A pestis tudvalevőleg 150 év óta nem dühöngött Európában, mikor is husz millió áldozat jelezte szomorú nyomait. Ez idő óta Európa nyugodtan van ez ugynevezett keleti véstől és ha a humanizmus és a tudománynak mind-egy, akár keleti, akár európai emberről van szó, még em tartjuk msgengedhetőnek, hogy a pestismentes Európának egyik legnépesebb fővárosában pestis kísérletezések eszközöltessenek. Arról nem is beszélve, hogy az okvetlen óvrendszabályokat is szem elől hagyták. Ez nem volt egyéb, mint az anarchia.

A nálunk gyakori és veszedelmes betegségek gyógyíthatásának fürkészését és kísérletezését igenis követeljük és elvárjuk az orvosi kar kitűnőségeitől de különben ugy véljük tudni, hogy egyetlen betegség bacillusainak kísérletezése sem jár olyan veszélylyel, mint épen a pestis-kísérletezés.

Ilyen körülmények közt bár mily fenséges és ideális szinben tűnjék is fel Müller dr. ténykedése,

nem tudunk határozott nem-mel válaszolni azon kérdésre. vajjon nem volt-e a pestis-kísérletezés Bécsben olyan örület, melynek veszedelmességét maga a mester is élete árán fizette meg?

Lesznek bizonyára olyanok is, kik a fiatal tudós tulcsigázott ambiciójában keresik és vélik feltalálni tetteinek indokait, mások viszont a tudós elbizakodottságát korholják, mely óvintézkedéseiben föltétlenül bizott.

Előáll tehát a spanyol költő problémája: szent-e vagy örült?

Mi sem tudjuk helyeselni a pestis kísérletezését, mely oly nagy bajt idézhet elő, de meg vagyunk győződve, hogy Müller dr. kizárólag ideális lelke vezérelte és hogy az orvosi tudomány örökké büszke lehet az ő vértanuságára.

POLITIKAI HIREK.

A napirendvita. A tegnapi izgalmas ülés után ma még mindig a napirend feletti vita fogja foglalkoztatni a parlamentet. A mai nap szónokai Rakovszky István, Barabás Béla, Makkfalvay Géza és esetleg Buzáth Ferencz lesznek.

Tárca.

Egy csipke ingváll.

— Pletyka. —

Csak egy szűk világban, mely 3-4 lakásból áll, a mint a szerető rokonok laknak — tudnak erről a vidám históriáról, a mely azonban nem volt elejétől végig vidám

Az elején bus viharos akkordok váltakoztak: asszony-könyvek, asszony harag. A végén csupa kacagás.

Elég egy hosszú, szőke vagy barna hajszál a kabáton, hogy kitörjön a legboldogabb családi fészken is egy jókora vihar, a mely esetleg egy csöndes válópörben ül el.

Hát — óh uram fia — egy idegen csipke ingváll, — a mit a férj véletlenül haza talál vinni az utról a táskájában: itt már a véletlennek

nincs helye. Itt csak egy ügyes ügyvéd és egy humánus bíró segít mentül előbb

Az asszonyka megdöbbenve emelte ki a láda mélységes fenekéről a csipkés jószágot, mely belopta magát a hazatért férjürem czókmókja közé.

A menyecske kicsi orrát vészjőslón elfintorítva dobta el az idegen csipke ingvállat, mely az ő szentélyébe betolakodott.

— Pfuj!

Délben nem ült az ebédhez. Este nem ült a vacsorához. Ejjel magára zárta az ajtót. De nem szólt, csak kis sógornőjét hivatta magához tanácskozásra.

Elővette az illatos rongyot és meglobogtatta.

— Nézd, itt van Ádi hűsége. Ez szakít el tőle örökre.

A kis sógornő nagyot sikoltott, hogy ő reá bizony ne rázza

az ura kedvesének a — korsettilijét.

— Mit tegyek? Mit tegyek?

A sógorasszony kicsi lábával odébb rugta a csipketingvállat és keblére ölelte a szegény megcsalt rokont.

— Szegény, jó angyalom. De hogy is juthatott a táskájába? — kiáltott föl a síró asszonyka.

— Bizonyosan az a dáma pakolt be neki és véletlenül... vigasztalta a sógorasszonyka.

— Oh, igen, igen, ugy volt, ő pakolt be neki. Itthon én — Budapesten ó, persze!

— Ah, a pasa! — tört ki megvetéssel a sógorasszony.

A vihar megindult a pohárban.

A férj még mit sem sejtett, csak azt látta, hogy az asszony ki nem állhatja, menekül előle. Ez a szenvedés kihozta a sódrából.

— Hát mi történt veled asszony?

Hatóságilag engedélyezett **VÉKGIÁRULÁS.**

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy szabóüzletünk **kész férfi és gyermek ruhaáru osztályát** felosztatjuk s meglevő nagy készletünket **igen jutányos áron** végleg-

SZEDLÁK
és
VÁMOS

Kiegyezés a pénzügyi bizottságban. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap délután Széll Kálmán elnökle mellett ülést tartott, melyen a kiegyezési előterjesztéseknek a fogyasztási adókat érintő csoportját vetették tárgyalás alá. Az előterjesztett javaslatokat a bizottság nagyobb vita nélkül elfogadta.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 26.

A mai ülés alatt ép úgy, mint a legutóbbi ülések alkalmával rendkívül izgatott hangulat uralkodott a Házban. Többé-kevésbé hizelgő megjegyzések hangzottak föl minduntalan az ellenzéki honatyák sorai közül, a melyek a kormány s leginkább pedig a miniszter elnök ellen irányultak.

A harcot ma Polónyi Géza kezdte, a ki interpellációt jelentett be, melyben felvilágosítást kér a miniszter elnöktől, a külügyminiszter beavatkozásáról, a Thun gróf és a szlovének közötti tárgyalásról.

Csak ezután kezdődött a tulajdonképeni napirend, az indemnyti vita.

Várossy Gyula állott föl legelőször szólásra s újból felemlítette a már sokat szerepelt „sajtot”, melyet a miniszterelnök nem akar kiejteni a szájából s melyre tulajdonképen senki sem áhítozik.

— Mi fényt, világosságot akarunk — ugymond — s mindaddig míg őszinte nyilatkozatot nem hallunk a miniszterelnöktől, addig itt a kiegyezést nem engedjük tárgyalatni. Ugy látszik, hogy a függetlenségi pártot

Ugy látom, én maholnap itt fölösleges leszek.

Egy igen sikerült megvető pillantással felelt a menyecske és ott hagyta.

S diktálta az ügyvédnek:

— „Engesztelhetetlen gyűlölség, igen, utálok és tessék fölesatolni a perhez ezt az — ingvált.”

Az ingváltt azonban még egy es tere hazavitte. Ennek még egy igen fontos szerep jut estére.

A férj akkor este hálóing helyett ezt találta ott. Hasztalan lármázott, nem kapott másikat.

De másnap megtudta, hogy az asszony e miatt az ingvált miatt — válópört indított.

A család körülvette, hogy lásd, mit tettél? Miért nem vigyáztál? Szidták, üldözték,

Ő pedig védekezni se tudott, annyira elképedt maga is azon, hogy miképen került az a rongy a batyujába?

bele akarják kőnyszeríteni a kiméletlen erőszakos harciba. Mi is lehetne más célja a kormánynak ezzel a titkolódzással . . .

Rakovszky István: Szolgabirákat teremtem! (Derűtség.)

Várossy: . . . Folyton csak arra törekszik a kormány, hogy személyes hatalmát gyarapíthassa. Kezében van a hatalom, a pénz. Mozgósíthatja a tisztviselőket, hivatalnokokat míg az ellenzék csak elveit és lelkesedését viheti a kezdődő harciba. Az egyetemes korrupció hallatlan mérveket öltött újabb időkben, úgy hogy a becsületes lelkek undorral fordulnak el a mai rendszertől s a jók legjobbjai visszavonulnak a közélettől. Bánffy alatt a magyar közélet teljes megsemmisüléssel fenyeget, mert a kormány csak a hatalmát gyarapítja és a korrupciót istápolja.

Szöts Pál: Mutatja a kedves öcsese példája (zaj a baloldalon.)

Várossy: Majd beszélek még a három millióról is. (Zajos derűtség a baloldalon) mert én nem félek az igazságot kimondani, hisz épen ezen tulajdonságom szerezte meg nekem az ország egyik legtisztább mandátumát.

A kormány azáltal, hogy kivette a papság kezéből az anyakönyvvezetést, csorbította annak tekintélyét s az elősegíti a vallástalanság terjedését, pedig vallás nélkül meghibban a közérköles.

Ime ez is a mai rendszer eredménye. Hiszen a kongrua rendezése is csak szemfényvesztés és csak arra való, hogy az ellenzéki érzelmű lelkésztől elvonhassák szükség esetén a fizetést. (Ugy van! Ugy van! — balról.)

Hasonló szellemben folytatta azután Várossy beszédét egészen az ülés végéig, mely kevéssel 2 óra előtt ért véget.

Eskü, kérés, minden hasztalan volt: ki a paradicsomból! Tessék a táskába tenni a csipke ingváltat, aztán adjó!

S már be volt adva a válókereset a bírósághoz, a mikor egy levél érkezik az engesztelhetetlen asszonykához Budapestről.

Ebben a levélben pedig ez a néhány sorocska:

„Ugyan kérlek, aranyom, kutasd ki az urad utazó táskáját, nem pakolta-e el oda egy csipke corsettemet, mikor nálunk volt szállva?” stb,

A sirásból kaczagás támadt. Az asszonyka lefüleli az urát és összevissza csókolja az ártatlant, a kit a huga rehabilitált.

De mikorra ez a minden boldogságot visszaállító rehabilitáló levél megjött, csodálatosképen eltűnt a boldondos csipke-ingvált aljából a — monogrammm.

KRÓNIKA.

Esküvő után.

Vendég: Bizalmasan megsugatom hogy nincs az ön új vejének egyebe adóságnál.

Após: Biztosan tudja?

Vendég: Biztosan.

Após: És csak most árulja el?

Vendég: Hja, nekem is tartozik ötszáz forintommal.

Javithatatlan. Párisban Charles Leblois urat, egy marseillei óriási kalapgyár társtulajdonosát a bíró elé idézték, mert Villeroy asszonyt, az üzlettársa feleségét, a kivel nem állt a legjobb lábon, nyilvánosan „tevé”-nek nevezte. A hölgy nem hagyta magán száradni ezt a megtisztelő jelzöt és panaszt emelt Leblois ellen. A bíró a legkomolyabb intéseket adta az udvariatlan vádlottnak és 25 frank pénzbüntetésre ítélte. Villeroy asszony győzelemittas arczal fordult a tanuk padja felé, a hol néhány barátónje ült — „Tehát nem szabad egy hölgyet tevének nevezni?” kérdezte az elítelt a bírótól, tettetett naivsággal. — „A választ már megadtam az ítélettel,” felelt a bíró. „De egy tevéte szabad asszonynak nevezni, ugy-e bár?” replikázott Leblois. „Hogyne, ha önnek tet szik,” nyugtatta meg a törvény őre. „Nos hát” — szolt az elítelt Villeroy asszonynak mély meghajlással — „üdvözlöm önt asszonyom.”

VIDÉK.

Nagy dinamitlopás. Mint nagyváradi tudósítónk jelenti a paulisi kőbányában levő lőszerraktárt, amely a Tauszig Dávid kőbánya vállalkozó tulajdona, teljesen kifosztották. Az ismeretlen tettesek, akik a raktár ajtaját álkulescsal nyitották föl, 52 és 1/2 kiló dinamitot és 10 csomag — 1000 drb — Nobel-gyártmányu dinamit-gyutaacsot loptak el.

Egy földbirtokos szerencsétlensége. Végzetes szerencsétlenségről értesít bennünket érkörtvélyesi levelezőnk, mely épen a vidám szüret idején történt Ér-Körtvélyesen. Torda Sámuel jómódu földbirtokos szüretre készült és ehhez szükségelt holmikát délután kiakarta szállítani a hegyre. Azonban utközben a jóvérü lovak valamitől megbokrosodtak és elragadták a szekeret. A megrémült Torda előbb a lovak közé esett, majd a megterhelt szekér kerekerei mentek keresztül rajta, a felismerhetetlenségig összeroncsolva fejét, arczát. A szerencsétlen gazdát halva hozták vissza övéi közé. Felesége 6 gyermeke és több unokája gyászolja véletlen halálát.

Vesztett eb garázdalkodása. Hegyköz-szent-Miklóson e hó 17-én

egy gyanus eb több községbeli ebet megmárt, ezek közül pedig egy megharapta Király Sándor földmives kis leányát. Miután az ebet meglőtték s az állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy veszett volt, a kis leányt azonnal felszállították a Hógyes-féle intézetbe. A községben az óvintézkedéseket megtették.

Szerencsétlenül járt gazda. — Mint Nagyváradról írják, a napokban Lukács Kiss János 60 éves parasztgazda tengeri dézsmát vitt a czirkópusztai uraságnak. — A kulcsar azt mondta neki, hogy töltsse be a góréba. A góré úgy van alkotva, hogy teteje nincs s egy hosszú létrán kell felvinni a tengerit s ott beleönteni. Szegény Lukács János is felmászott a létrán, de mikor épen a tetejéhez ért, egyensúlyt veszített, lezuhant és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy 8 nap múlva meghalt. A szerencsétlenül járt gazda nagy családot hagyott maga után.

Samassa érsek jubileuma. Samassa József dr. egri érsek holnap tölti be érseksége 25 évét. A város polgársága fényes ünnepekkel üli meg a nevezetes évfordulót. Mint tudósítónk távirata jelenti, a polgárság ma este nagyszerű kivilágítást rendez s az egész város fényárban uszik. Alig van ház, amelynek homlokzatáról nagy nemzeti lobogó nem hirdetné Eger város és érdemekben gazdag érsekének örömmünepét.

Színházunk ügye.

— október 27.

I.

A színház ma már az egész világon az érdeklődés középpontja, amely körül a mohó élvezet, a szomjas dicsvágy, a pillanatnyi szórakozás és a masztiksos muzsa komoly szeretete forog.

Debreczen városának hét hónap óta csaknem egyetlen szórakozási helye a színház. Lelki táplálékra éhes közönségünk érthető örömmel jár falai közé, hordja filléreit a kultura oltárára s minden mozgalom lebilincseli figyelmét, amely a muzsacsarnokkal, vezetősége, papjai, vagy azok működésével van kapcsolatban.

Ilyen mozgalom kavart most hullámokat a debreczeni színház ügyében. Szigorú szabályzat írja elő, hogy pályázatra kell bocsátani bérletét, még ha a benne működő testület szintén álló előadásokkal elismerést provokált és dicsőséget aratott is. Akik ítéletre, a színház sorsa felett intézkedésre, működésének kritikájára hivatottak, most éppen elfogultság nélkül konstatálhatják, hogy a testület, amely három éven át bírta bizalmát, erre továbbra is nemcsak érdemes, de megfontolva a vidéki színház állapotát, a számbavehető társulatok szervezetét,

bizton állithatjuk, hogy egyedül érdemes.

Hogy mégis a pályázatot kiírták, tette a tanács a szigorú előírás alapján bizonyára abban a jó reményben, hogy a pályázók közt találja bizalmának birtokosát Komjáthyt is.

A színházügy iránt innen datálódik a közönség fokozatos érdeklődése, a későbbi zavaros állapot s a mai helyzet, amely szokatlan izgalomban tartja a közönséget s amelyre objektív cikksorozat keretében mi is kiterjeszkedni kívánunk. Vezet bennünket a debreczeni közönség jól felfogott érdeke, a színház iránti lelkesedésünk, és nem vak gyűlölet, amilyennel a bohém lelkek lépten-nyomon tövist szurnak a kritikus szívébe. Vétek volna az így szenvedett bántalmakat megtorolni magán a debreczeni színház ügyén.

Mert e kérdésnél a színház ügye az első. És ez a kiírt pályázatban és a helyzet igazságos elbírálásában van lefektetve.

A pályázat kiírása óta mi történt? Komjáthy odaadással csüng nagy testülete sorsán s a nagyon későre halasztott debreczeni pályázatot megelőzőleg pályázott a szegedi színházért, mert hiszen nem tette ki magát annak, hogy ha egyelőre nem látott fordulatot elveszít a debreczeni színházat, hajlék nélkül maradjon annyi színész.

Szeged gyorsan határozott s a debreczeni színházról ezzel válságos szituációba esett. Utra készült innen az a testület, amely mindenki szeretetét bírta s amely vezetésében, szervezetében és erejében felette áll a pályázatnál komolyan számbavehető első rangú társulatoknak.

Két alternatíva előtt állottak az intézkedésre hivatott faktorok. Bu csuzni a biztos jótól s utat nyitni a bizonytalannak, vagy ragaszkodása demonstrálásával visszamaradásra bírni s így a jóügy javára megoldani a kérdést.

A tanács és a színházbizottság tagjai közül többen megértették a helyzetet, akcióba léptek, hogy alkalmas módon visszamaradásra, illetve pályázata beadására bírják Komjáthyt. Mindenki nagyon jól tudja mi történt. A színház sorsa felett dönteni hivatott tanács és színházbizottság tagjai sorából intéztek hozzá felhívást pályázata benyújtására.

Ez volt az egyetlen módja annak, hogy Debreczennek a jó testületet továbbra is biztosítsák. Az aláírók a színház iránt lelkesedő közönség és a debreczeni színház feltételezett vezetője érdekében köteleességet teljesítettek. Mert mi más a köteleessége és törekvése első sorban a tanács és színházbizottságnak, mint az, hogy a város közönsége színházi nemes élvezetének biztosítására a legérdemesebb társulatot kapja.

Hogy a Komjáthyé most az, vi-

tatkozni sem lehet felette. Aki ismeri a vidék színészeti viszonyait, az első rendű társulatok tagjainak névsorát, színészi tehetségét, az meghajlik állításunk előtt. Egyik sem bír ma elsőrendű szerepkörökben annyi erővel dicsekedni, mint a debreczeni Szathmáry Árpád, Komjáthy, Fenyéry, Rubos, Székely, Sziklay, Karacs, Komjáthy, Kis Irén, Szabó Irma, Kállay Lujza, Serfőzy Zseni, Leopold Franciska, Fáy Flóra, Thurzó Ilona, Locsarekné stb.

Tessék csak végig nézni a testületek névsorát: Kolozsvárt, a sok ezrekkel szubvencionált színháznál, Temesvárt Krecsányinál, Aradon Leszkaynál, Szegeden Makónál. Néhány elfogadható erő mellett, akiket meg a nevezett városok közönsége láncol magához, csupa noviciusok gárdájából áll a társulat.

Ha tehát a tanács és színházi bizottság tagjai lelkesedéssel csüngtek színházunk sorsán, módot kellett keresniük arra, hogy Komjáthy készülődésével Debreczen közönsége ne kapjon egyet a sok gyenge testületből, hanem biztosítsa, illetve maradásra bírja a legjobbat.

Számot kellett vetniük azzal s talán tudták is, hogy szemben találják magukat azokkal, akiket a társulat, vagy annak vezetősége ellen személyes harag, vagy elkeseredés vezet és hogy ezek majd gáncsot keresnek eljárásukban. Mégis megkellett történni ennek a demonstrációnak, mert jó színház és a közönség érdeke előbb való minden érdeknél.

Vajjon, ha a Komjáthy visszamaradását nem provokálják és a későbbi pályázat során egy jónak remélt társulat bizalmat nyer, de a gyakorlatban nem felel meg, nem a tanács és a színházbizottságra szakad-e a vád súlya hogy módjukban volt maradásra bírnia jó testületet s mégis formáságok miatt kibocsátotta a város kebeléből és így a színházi közönség elesett a meg szokott nivón álló előadások élvezetétől? Nem azt mondaná-e mindenki, hogy a színház emelkedése helyett maga segítette elő annak visszaesését?

Ismételjük, hogy színházunk jól felfogott érdekében köteleességet teljesítettek a felhívást aláírók. És ha ebben gáncsot keres a színházi vezetőség ellen érzett bármely személyes gyűlölet, nyugodtak lehetnek az aláírók, mert velük van a meghamisíthatlan közhangulat. Ez nem nézi a felhívás szokatlan módját, de dicséri azt a törekvést, amelylyel a közönség igényét kielégíteni, a jót megtartani és bizonytalan eredményű kísérletezéstől pedig a debreczeni színházot elzárni törekedtek.

A hiba csak ott történt, hogy a tanács és színházbizottság tagjaiból alakult aláírók csoportja nyomban nem provokálta a pályázati hirdetmény visszavonását is. Mert bár mint magán emberek irták alá az ívet, mégis

olyan magán emberek ők, akik a színház kérdésben döntésre hivatottak a tanácsban és a színházbizottságban. A hivatalos jelleget tehát nem törölheték le magukról.

Ha már igen helyesen legjobbnak találták a Komjáthy testületét, mire fenntartani tovább a pályázatot, mire tért engedni a jó ügy harcosaival szemben a személyes haragra épített gáncsolásnak s mire különösen bizonytalanságban, reményben tartani a pályázat sikereért esengő igazgatókat?

Kétségtelenül áll, hogy Komjáthy szeretet és ragaszkodásra épített vissza marasztása nemcsak azért történt, hogy az ő pályázati kérvénye is ott legyen a zöld asztalon, hanem azért, mert neki szánták és neki adják a színházat. Ha ez a szándék meg volt és meg is van, mire akkor a pályázat fenntartása? Végre is, ha semmi egyéb indok nem állana Komjáthy mellett csak az, hogy Debrecenért visszaadta Szeged bizalmát, már kötelessége ezt Debreczennek meghálálni.

Komjáthy értünk egészen elzárta maga elől az utat Szegedre, ne helyezze kilátásba, de nyissa meg előtte teljesen Debreczen.

A visszamarasztás után Debreczen színészetének jól felfogott érdekében semmi szükség arra, hogy újabb és újabb formában idézzon elő háborgást egy-két ember személyes haragja s ezzel bonyolulttá, zavarossá, kellemetlenné tegyen egy nagy horderejű ügyet, izgatottságban tartsa a véleményekért zaklatott tanács és színházbizottsági tagokat, a megoldásra váró igazgatót és az érdeklődő nagy közönséget.

— Folytatjuk. —

SZÍNHÁZ.

A csók. Dócy Lajos bájos kis vigjátéka a „Csók” került tegnap este előadásra a színházban. Az előadásra egybe gyűlt közönség, mely csaknem egészen megtöltötte a padosokat igazi élvezettel, elragadtatással hallgatta a szellemtől szíportkázó vigjáték kedvesen csengő verssorait, melyeket a szereplők igazi hévvel lelkesedéssel igyekeztek a szerző intencióihoz hűven előadni. Az elért siker oroszlán része Szabó Irmát illeti, ki különösen a második felvonásbeli csók definíciójával valóssággal elragadta a közönséget. — Annyi tűz, igazság, oly lelkesedés nyilatkozott meg minden szavában, minden mozdulatában, hogy a közönség lelkesedése percekig tartó zugó tapsviharban tört ki. Ez már nem a karzat mondva csinált tüntetése volt, hanem az intelligens közönség igazi rokonszenvének, elragadtatásának kifejezése. Az est többi szereplői is, mint Fái Flóra, Halmi Margit, Szathmáry Árpád, Székely, Tanay nemes versenyre keltek, hogy az előadást minél magasabb színvonalra emeljék.

Színészet Ér Mihályfalván.

Gyenge pártfogás mellett tartja Ér-Mihályfalván előadásait egy kis vándor színjátszó társaság. A múlt héten „A kés története, az Ördög mátkája, a Gyermek asszony,” a Folt, a mely tisztit, az árendás zsidó és a Mária bátyja kerültek előadásra. Tegnap a társulat kitűnő tragikájának Szirmay Josefnek jutalomjátékául színre került Ohnet Gy. világhírű drámája: A vasgyáros. A jutalmazandó Claireiránti jóakarataból szép számban gyűlt össze a közönség. A szintársulat néhány előadásra Margittára utazott.

A színházi fűtést tegnapelőtt már megkezdték. A légfűtés apparátusa úgy látszik pompásan beválik. Egyenletes meleg levegő árad szét nézőtérén színpadon, folyosón egyaránt. Csak hogy a fűtés még korai, telt ház közönsége erősen érzi. A színészek azonban nem panaszkodnak, hiszen ha nem fűtenek se bánják, nekik ugyanis gyakran van melegük.

Karcolatok.

A keleti pestis Bécsben pusztítólag fellépett.

Most az egyszer nyugatról fenyeget.

Bécsben már kétségbe esett a lakosság a pestis miatt.

De remeg ám Pest is.

Debreczenben azt sugják a direktor fulébe:

„Ne menj el, maradj itt
Majd meg látod jobb lesz itt.” —

Szegeden meg az a keserves nóta járja:

„Te hagytál el nem én téged
Déli báb volt a hűséged.”

UJDONSAGOK.

* **Memorandum új város háza építésére.** A város háza teljes felépítése érdekében Dobieczy Sándor lovag városi bizottsági tag egy gondos körültekintéssel és nagy szakértelemmel megírt memorandumot nyújtott be Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez.

* **Agyonütött rendőr.** Városzerte megilletődést keltett a Csire Ferenc rendőr tragikus esete. Hivatasának lett áldozata, egy gyilkos vére csavargó Nyári Ferenc akinek a testvére rablógyilkosságért már a fegyház lakója, bosszúból rátámadt és leütötte. A szerencsétlen véget ért rendőr holttestét tegnap délután boncolták fel a törvényszék vizsgálóbírójának rende-

letéből. A boncolásnál jelen voltak: Szalay vizsgálóbíró Dr. Izsó törvényszéki orvos és Dezső kórházi segédorvos. A boncolásnál agy alaptörést konstatáltak. Az elhalt családja iránt nem csupán a rendőrség, de a nagy közönség körében is általános részvét uralkodik, és hogy a családfőtől elhagyottakra bekövetkező szomorú napokat enyhítsék gyűjtés indult meg városzerte. A rendőrök és a rendőrség tisztikara diszes koszorút helyez az elhunyt koporsójára. Csire Ferencet ma csütörtökön délután temetik a család Árpád-téri lakásáról. A szolgálatra be nem osztott rendőrök teljes számmal kivonulnak a temetésére. A gyilkos Nyári Ferencet tegnap átkísérték a királyi ügyészség fogházába, a vizsgálat folyamatban van ellene s rövidesen meghozza rá ítéletét a törvényszék is.

* **A debreczeni jótékony nőegyesület.** 1898. október hó 30. án d. u. 3 órakor az árvaház ülésteremben tisztújító közgyűlést tart. Tárgy 1. Elnöki jelentés s a tisztikar és választmány lemondása 2. Pénztári és számvéző bizottsági jelentések. 3. Szavazás a tisztikarra és választmányra. A szavazást meghívóhoz mellékelt szavazólappal felhívása értelmében eszközlik a szavazó rendes tagok.

* **A baptista imaház megnyitása.** A debreceni baptista-hitfelekezet tagjai e hó 30-án, vasárnap fogják a Berek-utca 10. sz. alatti ujonnan berendezett imaházukat ünnepélyesen megnyitni. A felavató beszédet Balogh Lajos h.-böszörményi lakos fogja megtartani. Mint értesülünk, az új imaház felavatásán a közeli vidéki baptista felekezete k is képviseltetni fogják magukat.

* **Halálozás.** Halász Izidor és neje fájdalomtól megtört szívvvel tudatják szeretett leányuknak Halász Elvirának f. hó 25-én 17. életévében bekövetkezett csendes elhunytát. Az élte tavaszán elköltözött leányka temetése ma délután 3 órakor lesz a Piac-utca 24. sz. háztól s a Szent-Anna-utcai róm. kath. sírkertben fog örök nyugalomra tétetni.

* **Rendelet a pestis ellen.** A bécsi események, melyeknek hordereje egyelőre kiszámíthatatlan, arra indította a magyar főváros tanácsát, hogy a legszélesebb körű óvintézkedéseket rendelje el a pestis hehurozása ellen. Mint Budapestről értesülünk, a kormány is megakarja tenni a magáét, hogy az óvintézkedések idejekorán megtehetőek legyenek. — E célból a belügyminiszterium egészségügyi osztálya már dolgozik a rendeleten, mely főleg a pestis behurczolása ellen irányul. — A rendelet tartalmazni fogja még a veszedelmes bacillusok be-

hozatalát és termelését továbbá elrendeli az eddig készletében lévő tenyészkulturák megsemmisítését. Hogy mennyire üdvös és mulasztó a tlan dolgot művelni a rendelet kiadásával a miniszter, az a történetek és a sok szomorú példa után nem szorul bővebb indoklásra.

* Betörők garázdálkodása. — Majdnem mindeneste történt egy-két boltkirakat kirablás és lopás melyeket valószínűleg egy jól szervezett betörő banda mesterségszerűleg folytat. Rövid egy hét alatt hat kirakat és bolti lopásról számoltunk be. És a mi legkülönösebben késő éjjel, hanem az esti órákban történnek a kirakat kirablások, a mikor éppen legnépesebb az utca. Tegnap este két debreceni kereskedő kirakatát törték fel. Grünfeld Adolf jelentést tett a rendőrségnél, — hogy tegnap este fél 8 óra tájban a kistemplom sarkán levő férfi ruha kereskedésének a templom felőli kirakatát ismeretlen tettesek feltörték és onnan 80 frt értékű ruhaneműt elloptak. A második áldozat László Károly szücs mester kinek piac-utcán kirakata volt a honnan ugyancsak tegnap este 7 óra tájban 30 frt értékű sapkákat loptak el. A károsult jelentést tett a rendőrségnél.

* Az egri érsek alapítványa Hajduvármegyének. S a m a s s a József egri érsek huszonöt éves jubileuma alkalmából egyházkerületében több alapítványt tett. — Hajdumegye is az egri káptalan fenhatósága alá tartozik és az alapítványokból Hajdumegyének is van része. Ma délelőtt érkezett Dégenfeld József gróf főispán hoz S a m a s s a egri érsektől öt darab ezer koronás névértékű 4 százalékos m a g y a r járadékkötvény, A nemesen gondolkodó főpap kísérelésében jelzi, hogy ezeket a kötvényeket alapítványként teszi le a káptalanjához tartozó Hajdumegyének s a kamatokból évenként kath. vallású özvegy asszonyokat segítyezzenek. A főispán az értékpapírokat a pénztári hivatalban helyezte el.

* Övintézkedés. Férjaram valamelyes muriból egy kissé későn talált hazavetődni. A feleség nem éppen valami gyengéden fogadta

— Ugyan, ember, hogyan tudsz ilyen későre elmaradni?

— Csitt asszony — mondta a férj. — Nem szabad haragudni. Most meg kell becsülni minden percet, nappalá kell tenni az éjszakát is, ki tudja meddig élünk?! Bécs felől mindennap többször jön a vonat és Bécsben fölépelt — a pestis.

* Anarchisták és szociálisták kiutasítása. A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben tudatja, hogy ezentul az idegen országokból és Magyarországról kiutasított szociálisták

névjegyzéke a Rendőri Közlönyben meg fog jelenni. Felhívja a hatóságokat, hogy azok névsorát tartsa nyilván, hogy esetleges intézkedéskor hasznát vehesse. Ezzel az üdvös intézkedéssel a társadalmi rend elleni izgatóság garázdálkodásának útja el van vágva, mert a törvény és óvó intézkedések s működési köröket kellő határok közé szorította.

* Gyógyszerek szállítása. A belügyminiszter leiratot intézett Debreczen város polgármesteréhez, melyben felhívja, hogy szólítsa föl a debreczeni gyógyszereket, adjanak be együttes ajánlatot a belügyminiszterium egészségügyi osztályához az országos betegápolási alap számára szállítandó gyógyszerekre. Ebben nyilatkoztassák ki, hogy minő százalék leengedéssel hajlandók félévénként vagy évenként újból megállapítandó skála alapján gyógyszereket szállítani.

* Ügyvédek nyugdíjegylete. Igen életrevaló eszméről tudósít bennünket temesvári levelezőnk. A temesvári ügyvédek ugyanis elhatározták, hogy nyugdíjegyletet alakítanak. Tekintve, hogy Magyarországon minden hivatalnok egyesületnek van nyugdíjalapja, csupán az ügyvédeknek és orvosoknak nincs, a temesvári ügyvédek példája bizonyára követőre talál országsszerte az ügyvédek körében.

* A neveletlen hallgatóság Tanár (dühösen) Egyszer s mindenkorra kikérem magamnak, hogy a hátam megett a szemem közé ne vessenek?

* A felfedezett büntárs. Két héttel történt a Macson, K u n Lajos saját sógora T ó t h József agyonütötte. Már akkor is élt a rendőrség a gyanúporral, hogy T ó t h n a k még egy büntársa is volt a gyilkosságban, — de mind ez ideig nem sikerült annak kilétét felfedezni. — Most végre rátalált a rendőrség T a r d i Mihály személyében, a ki Kun Lajos agyonütésénél segédkezett Tóthnak. A gyilkost l e t a r t ó z t a t t a a rendőrség.

* Eltűnt a pénzzel. Ganofszy Lajos Kossuth utcai fűszerkereskedő jelentést tett tegnap a rendőrségnél, hogy Bojtor Lajos hetese tegnap reggel óta eltűnt. A hetest a vonathoz küldték 6 frttal, hogy onnan egy utánvételes csomagot hozzon haza, de az valószínűleg nyakára hágott a pénznek és azért nem mert haza menni.

* Kisipari szállítás a hadseregnek. A hadügyminiszterium arról értesítette az Országos Iparegyesületet, hogy a közös hadsereg 1899. évi börtönműfelszereléseiből a magyar iparnak fentartott kvóta egy negyedrészt a kisipar útján szerzi be. Szállítandó 22,000 pár bakkanecs, 3900 pár csizma és nagyobb mennyiségű szijgyártómunka. A pályázathoz Magyarországon lakó, iparhatóságilag igazolt mesterek vehetnek részt, még pedig önállóan vagy szövetkezve. A szállítandó áruknak a vállalkozók műhelyében

kell készülniök; minta és óvadék benyújtása nem szükséges. A szabályszerűen felszerelt ajánlatokat december 8-ig kell benyújtani annál a katonai intendaturánál, melynek területén az ajánlattevő kisiparos lakik. A részletes feltételek az országos iparegyesület irodájában megtudhatók.

* A hajdunánási vasuton Tréfas emberek sok éleztet teremtettek már a helyi érdekű vasutak közlekedéséről. Ilyen, mondhatjuk a legújabb a h.-nánási vasutal is történt, Uri ember felakar szállni az indulásra kész vonatra s mellette egy kutya bandukol. Meglátja ezt a kalauz s elibe áll a pasasérnak: Ohó ezt a kutyát nem szabad a kupéba vinni. A pasasér sem hagyja szó nélkül s visszavág: „Nem is viszem, elmegy az szép lassan a vonat mellett is.”

* Szüret az Érmelléken. A felegházi birtokosság szőlőjében, mely a jankai és diószegi hegyen van, e hó 14—20-án szüretelték. A nyert must kitűnő, minőségre nézve a 80-as evi termékkel fog vetekedni. Mennyiségre nézve 1000 tőke 6 hektoliter mustot adott.

* Betörés. Az éjjel K a r c z a g Gyula kistemplom alatti tejesarnoküzletébe ismeretlen tettes betört s a pénzes fiókból hatvan forintot kilopt. A rendőrség keresi a betörőt tolvajt.

* Időjóslás. A m. kir. meteorologiai intézet jelentése szerint borús, enyhe, jobbára száraz idő várható.

Jótekonyságért a bíróság előtt.

okt. 24.

A katolikusok nemes szivü főpapja Dr. Wolafka Nándor valósággal szegénye az ő ismert jótekonyságának. Fényes jövedelme törpe minoritássá olvad a szegények és elhagyottak segélyezése, ugyszintén kulturális célokra hozott áldozatkészsége miatt.

Ad, mig neki van szivesen, mert azt hinné az ember a jótekonyság csak boldogságot és elégedettséget ad a szivének és ezért a lelki boldogságért érdemes az embernek mindenét opaadni.

Sedig nem így van! Sokat szenvedett zaklatott órákat, tegnap megpláne a bíróság elé került a jótekonysága miatt. Az eset okulásra is nagyon érdekes. Ugy történt, hogy B. F. ref. vallású becsületes iparos embert nyolez forint házbérért megszorították. A jószivü főpaphoz fordult, akiben nem is csalódott. Azzal bocsátotta el hogy csak küldje el a pénzért háziurát, kifizeti neki.

Orenstein Dánielnében — mert ennek tartozott a jó ember a házbérral — mihelyt a püspökkel állott elő lakója, nyomban felébredt az üzleti szellem. Sietett a megígért pénzért és a nyolcz forint házbért, míg a plébániáig ért, ötven forintra stajgerolta. Persze ezzel meglepte a püskököt, aki azt mondta neki:

— Megígértem a lakójának, hogy kifizetem a házbérrét. Szavamat tartom, bár Ő csak nyolcz forintot említett s maga ötvenet kér. Egyelőre itt van husz forint. Beszélék a lakójával s megkapja a harmincat is.

Másnap az iparos ember lép be a püspökhöz.

— Méltóságos uram jót tett velem, nem nézhetem el, hogy ráadásul becsapják. Én csak nyolcz forinttal tartoztam a háziasszonynak.

A dolog kezdett érdekes lenni, mert nemsokára újra jött a háziasszony és harmincz forintos követeléseért erősen kardoskodott. Nem vett az figyelembe semmit, de a jószívű püspök, akit a zaklatás már bosszantani kezdett, megtagadta az igaztalan követelést.

Orensteinné ebbe nem nyugodott bele. A bírósághoz fordult és beperelte a püspököt. Ugy lehet arra számított, hogy nem megy el a bíró elé az olyan nagy ur, hogy 30 forintért kellemetlenkedjék, de bizony erősen csalódott. Megjelent a tárgyaláson dr. Wolafka Nándor is és a követelőző Orenstein-nének szemébe mondták a szegény iparos és a felesége, hogy nincs joga a követeléshez, már is többet kapott 12 forinttal.

A bíróság a felperest követelésével elutasította.

— Adjon bélyeget a jegyzőkönyvre — szólott az ítélet kihirdetése után a bíró.

— Milyet kérem.

— Egy forint 40 krost.

— Jaj kérem nincs nekem se égen se földön annyi pénzem.

Dr. Wolafka Nándort, a jótékony-ságáért bíró elé vitt főpapot ott se tagadta meg nemes szíve. Kivett 10 forintot s oda nyújtotta a siránkozó asszonynak.

— Vegye rajta bélyeget!

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ujság éjjeli táviratai. —

Bánffy affairjei.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén hire járt, hogy a miniszterelnök Ő felsége a király beleegyezésével provokáltatta Ivánka, Rakovszky és Sággy képviselőket a tegnapi zárt ülésben tartott beszédekért, melyeket a [miniszterelnök személyére nézve sértőknek talál.

Samassa jubileuma.

Eger, 26. Az egész város lobogó díszben áll, a házak legnagyobb részét feldíszítették. Ünnepies hangulat uralkodik. A főpap előtt 3 óra hosszáig tartott az üdvözlő küldöttségek felvonulása és tisztelgése. Samassát a szeretetnek és ragaszkodásnak ez az impozáns megnyilatkozása rendkívül megalátozta. Este az egész várost kivilágították.

A párisi tüntetések.

Páris, október 26. Zajos tüntetések színhelyül szolgáltak tegnap Páris utcái. A royalista ifjuság óriási tömegekben vonult fel bejárva a legélénkebb utcákat tüntetett a hadsereg mellett. Legnagyobb arányokat öltött a tüntetés a katonapárti lapok szerkesztősegei előtt, hol már 10 óra tájban kisebb rendzavarások is történtek. Ugy fél 11 órakor már összeütközésre került a dolog a tüntetők és a rendőrség között mely alkalommal egy Martin nevű embert le is tartóztattak mivel tettelesen bántalmazta Nedand rendőrtisztet. Egy omnibuszi utast, ki Derouledet hangosan szidalmazta, lerángatták a tüntetők a kocsitetejéről és csunyául összeverték. A rendőrségnek csak éjfél tájban sikerült a tüntetőket szétoszlásra bírni.

A párisi szociálisták.

Páris, okt. 26. A szociálista párt örökös bizottsága hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy manifesztumot tesz közzé, melyben tudtára adja Páris lakosságának, hogy egy francia tábornok, ki részese a tervezett államcsínynek, megszegve kötelességeit szószéken adta be lemondását tárcájáról. Nehány állítólagos republikánus pedig a reakció pártjával szövetkezve nem állotta tetszéssel jutalmazni a lázítót.

A mérsékelt ellenzék ter heli a felelősség a kitört kormány válság miatt, mely párt méltatlan módon kiaknáztatta a Chanoine lemondását a saját céljaira. De a szociálista párt készen áll minden eshetőséggel szemben, és bátran sikra száll a katonai és klerikális reakció ellen, hogy meg védje a köztársaságot. E cél elérésére azonban haladéktalanul szükséges az összes szociálista és köztársasági erők egyesítése, nehogy a fenyegető veszély a köztársaságot készületlenül találja.

Szerencsétlenség a vadászaton.

S.-A.-Ujhely, okt. 26. Az Andrássy Géza gróf birtokán ma megtartott falkavadászat alkalmával Báró Vecsey László, a vadásztársaság egyik tagja, oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy ballabát ketté törte. A rokonszenves főúr balesete általános részvétet keltett.

A spanyol válság.

Madrid, okt. 26. Correa spanyol hadügyminiszterterter ügyében a döntést elhalasztották bizonytalan időkre. — Chinchill madridi főkormányzó is bejelentette lemondását, melyet a királyné el is fogadott.

Az új francia kormányelnök.

Páris, (A Debreczeni Ujság eredeti táviratja.) A leköszönt miniszterelnök, Brisson utódjául Dupuy-t emlegetik. E körülmény nagy konsternációt keltett a Dreyfus pártiak körében, mivel Dupuy nyilt ellensége a revízió-nak és megvan győződve a Dreyfus bűnösségéről.

Polónyi interpellációja.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata) Polónyi Géza ma beadott interpellációja, melyben a miniszterelnöktől felvilágosítást kér az osztrák és szlovén szövetkezés ügyében a következőképpen hangzik:

I. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak azon gyülekezetről, melyet a Modrus-Fiume-megyében fekvő Tersattó városban a horvát jogpártnak képviselői az osztrák reichsrath szlovén képviselőivel — azon czélből tartottak, hogy a nem létező horvát államjognak védelme alatt Szent-István koronájához tartozó területnek elszakítására politikai szövetséget alkot-sanak?

II. Meg egyeztethetőnek tartja-e a kormány ezen üzemeket a Szent-István koronája területén érvényes büntető törvénnyel:

III. Tett-e a kormány és pedig milyen intézkedéseket aziránt, hogy az ilyen magyar állam-alkotmány és területi épség ellen intézett lázító szövetség üzemel megakadályoztassanak és megtoroltassanak?

Polónyi interpellációját kiadták a miniszterelnöknek.

VEGYES.

Merénylet egy földbirtokos ellen. Titokzatos merényletet követtek el — mint nekünk írják — Izsák László kenézi földbirtokos ellen. — Tegnap éjjel az ablakon keresztül reá-lóttak. A fegyver ugyan csak söréttel volt megtöltve, de így is életveszélyesen megsebesült. Hatvannégy serét hatolt a testébe és a tüdő is súlyosan megsérült. A merényletet nyomozzák.

Amerikából hazatoloncolt kivándorlók. Szánalmas embercsoport érkezett tegnap Fiuméba a saint-péteri vonat két kocsiában. Csupa rongyos kiéhezett, beteg ember. Amerikából jöttek vissza a jámborok, akik rövid idővel ezelőtt pénzzé tették vagyonkájukat, hogy azt majd visszaszerezzék busásan a dollárok hazájában. — Az amerikai parton azonban még azt sem engedték meg nekik, hogy kiszálljanak mert nem volt elegendő pénzük és ilyen embereknek a bevándorlási törvény nem ad helyet Amerikában. — Toloncuton jöttek vissza a tengeren, egy krajcár nélkül és a tél küszöbén valamennyien a legnagyobb nyomor elé néznek.

Mérgezés seidlits-porral. Turinból három ember megmérgezéséről értesít bennünket egy távirat. Mindhármán seidlits-porot vettek egy odaváló gyógyszerésznél. A patikáros tévedésből klórsavas kálit adott nekik. — A mérgezett emberek közül kettő meghalt, a harmadik a halállal vívódik. A könnyelmű gyógyszerész a bűntetéstől való félelmében megszökött a városból.

Egy soubretta harci kalandja Valóságos igazi harci kalandról van szó, nem olyanról, aminőt a szinpadok szépei napról-napra vivnek a támadók ellen. A Spanyolország és Amerika közt lefolyt háború kitörésekor Fuetes Róza kisasszony, a híres spanyol soubrette Havannában volt és épen Valenciába akart menni, hogy egy már megkötött szerződésének eleget tegyen. A hatalmas brigg „Amapola,” melyen utnak indult, az amerikaiak fogságába esett. Az utazók közt levő szép kis soubrette rögtön felbresztette az amerikai kapitány gyanuját. Ráfogta, hogy kém és a szép hölgy fogságba került.

A kapitány, a kinek kevés érzeke lehetett a spanyol asszonyok iránt, koplaltatta a fogját, sőt vizet is csak kimért, apró adagokban adatott neki. Sőt még fenyegették is a szép színész nőt, hogy hadi törvényszék elé állítják mint kémet és rövid uton főbelövik vagy felkötik. Csak a háború befejezése után bocsátották szabadon az érdekes hadi foglyot, aki most visszatért hazájába. A kiállott izgalmak beteggé tették a kis soubrettet, akit azonban a reklám, a színésznők univerzális gyógyszere, bőségesen kárpótolni fog kiállott szenvedéseier.

Szerb személyszállító hajó a Dunán. Szerbiának mindeddig nem volt személyszállító hajója a Dunán, a forgalmat mindig ami hajóink közvetítették Budapest és Belgrád között. Ezentul azonban lesz szerb hajó is utasok szállítására, a szerb kormány most épített egy modern berendezésű gőzhajót, a melyet a napokban vesznek át hivatalosan Regensburgban.

Hasznos tudnivalók.

Villamos fűtés vízzel Tudvalevő, hogy a villamosság a vizet föl-bontja alkatrészeire és e tulajdonságának már többféleképpen hasznát is veszik, a legújabb találmány e téren a szobák villamos fűtése a víz föl-bontása által. Amerikában már kipróbálták az új találmányt, mely egy közép nagyságú medencéből áll, melyen egy csapon át folyton víz ömlik. A medence fenekén van a két vezeték sodrony, melynek vége platinával van bevonva. A sarkak fölé, melyek viz alatt vannak, légmentesen egy üveg harang van beillesztve; a víz föl-bontása közben az egyik bura az oxigént a másik a hidrogént fogja föl. Mind a két gázt kész koncentrikus nyílással ellátott csapon át vezetik. A külső nyíláson ömlik ki a hidrogén, mely meggyulad és magas lángot képez. Ez a láng a belső kör alakú nyíláson be-léfvutt oxigén által 1200 fok Reaumurra is fölmelegíthető és 30 perc alatt fehérre tüzesít meg egy chamot-telapot, mely a szoba fölmelegítésére szükséges meleget magából kiárasztja.

A sósav a háztartásban A sósav felülmulhatatlanul hasznos tisztító szer a háztartásban, úgy hogy egyetlen házban sem szabadna hiányoznia, csak hogy könnyen felismerhető üvegekben kell tartani és óvatosan kell vele bánni. A vízbe csepegtetett sósav néhány csepeje elég arra, hogy a piszkos üvegeket és korsókat olyan pizsoktól is megtisztítsa, melyet más-kép hiába próbáltunk lemosni. A porcellán-edények beégett foltjait szépen eltünteti. A vizes és theás katlanok követ is feloldja a forró sósav víz s azután a homokkal való sikkalás egészen felújítja. Az így megtisztított edényeket azonban okvetlenül ki kell néhány-szor öblögetni.

Mulattató.

Kihallgatás.

Aurélia: Bernátkám, hát voltál az audienczen?

Bernáth: Hogy voltam? Nagyon voltam! Gatt, az o fülség!

Aurélia: Nű? Milyen impressziónt tette rád a király?

Bernát: Klabreászt szeretnék játszani vele.

Bálban.

Keserűen szól Mariska;
„A házasság már ma ritka,
A férfiak önzők, gyávák,
Mert fölvenni nem akarják
Hymen rózsalancát itt!

Bocsánat szép hölgy, feleltem,
Sok igazság vagyon ebben;
Csakhogy Hymen rózsalánca
Értéktelen ócska tárgy ma. —
„Hol!? — A zálogházba.

GYUSZI.

Utonálló.

Csóri Muki: Megállj, aki érré-árrá kiesirkálmázsott miatyánkod ván!
Televényi: Hát tehozzád, Csóri, mi ütött, he?

Csóri Muki: (meghunyaszkodva)
Kezsit, lábát esókolom, naceságos urám . . . hásze én most zsvivány vagyok!

Csarnok.

Egyetlenem

— Társadalmi regény. —

Irta: **Than Gyula.**

9. Folytatás.

Apor Balázs, sokáig tartotta át-ölelve leányát s újra, meg újra kitört ajkáról a boldog szeretet hangja:

— Drága egyetlen gyermekem!

Jolán pedig mikor elhagyta, sietve gyorsan ment a kastély hátamegett elterülő gazdasági udvarra s egyenesen a János kocsis szobája felé tartott. A felesége volt künn az ajtó előtt akit nagyon meglepte, hogy a nagyságos kisasszony oda tart. Hozzásietett és kezét csókolt neki.

— Drága kisasszony! Minek köszönhetjük ezt a nagy tisztességet.

— Hol van János!

— Benn a szobában.

— Vele akarok beszélni.

— Tessék, tessék belől kerülni.

Az asszony ajtót nyitott s Jolán bement. János nem kisebb csodálkozással fogadta.

(Folyt köv.)

A DEBRECZENI UJSÁG

pártoktól, kormánytól és minden
érdekkörtől igazán független poli-
tikai napilap.

**MEGJELENIK MINDENNAP KORÁN
REGGEL.**

Előfizetési ára egy hónapra
házhoz hordva:

ÖTVEN KRAJ CZÁR.

A DEBRECZENI UJSÁG
a legelterjedtebb és legolvasottabb
debreczeni napilap.

Szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására
juttatni, hogy a Hunyady-utca és Késes-utca szegletén álló

KOSSUTH SZÁLLODÁT

November elsején átveszem

s azt továbbra saját kezelésem alatt fogom vezetni.

Midőn becses pártfogásukat kérni szerencsém van, tisz-
telettel hangsúlyozom, hogy e szakmában huszonnégy év óta
működöm s hogy gyakorlati tapasztalataimat vendégeim ja-
vára érvényesíteni legfőbb kötelességemnek ismerem.

**Pontos kiszolgálás, olcsó szobák, izletes ételek, tisztán
kezelt italokról gondoskodtam s elődöm Sporny Gyula pin-
cezjét is átvettem.**

**Napenként Dréher-féle Korona sör, poharanként mindég
friss csapolásban kapható.**

A n. é. közönség szives bizalmát kéri

tisztelettel:

Récsei Gusztáv,
vendéglős.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arccszépítő kenőcs.

- ▲ Harmat-Oréme a legjobb arccszépítő s kézbőr-
ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérre
teszi az arcz bőrét.
- ▲ Harmat-Oréme sem ólmot, sem higanyt nem
tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- ▲ Harmat-Oréme nappal is használható, miután
nem zsíros s a poudert jól állja.
- ▲ Harmat-Oréme nem teszi fényessé az arczot
s fehéríti a bőrt.
- ▲ Harmat-Oréme kiváló jó hatású mindennemű
bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-
atkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta
arcznál, s kéznél.
- ▲ Harmat-Oréme teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatu
arccszépítő egy tégelyének ára egy korona.
- ▲ Harmat Szappan, mely a Oréme hatását fokozza,
darabonként 35 kr.
- ▲ Raktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-
szerésznél Debreczenben.

GERÉBY FÜLÖP

DEBRECZEN.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe

**dusan felszerelt raktáramat
mindenfélé lőszer, csemege, festék,
anyagáru, ásványviz és pipere árukban.**

Kátrányos fedéllemez.

román és portland cement,

»Antiperonospora.«

általánosan kedvelt permetező szer.

Dupuy-féle magcsávázó.

Tüzi-fa és szénüzlet.

Ecetgyár.

Geréby Fülöp.